

ח' אדר, תשס"ד
1 מרץ, 2004

00542303

אל: תפוצה: א', נצ'(3), ב'(1), ג'(3), ד'(2), ו'

הוראת ביצוע מיסוי מקרקעין, משפטית מס' 5/2004

הנדון: תיקון מס' 52 לחוק מיסוי מקרקעין – הגברת הענישה והאכיפה

א. כללי

1. ביום 1.7.03 נכנס לתוקפו חוק התוכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת 2003 ו- 2004) התשס"ג – 2003 (להלן: "חוק התוכנית הכלכלית").
 2. חוק התוכנית הכלכלית נחקק על רקע המיתון הכלכלי העמוק שבו מצויה מדינת ישראל והפגיעה הקשה והמתמשכת בהכנסות המדינה ממיסים.
 3. החוק קובע תוכנית חירום כלכלית אשר בין היתר כוללת צעדים להגברת יכולת אכיפת המיסים והקלה על גבייתם כמו גם, החמרת הענישה על מי שלא משלם מיסים כדון, ועל המסייע לו.
 4. במסגרת חוק התוכנית הכלכלית בוצע תיקון עקיף לחוק מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה) התשכ"ג – 1963 (להלן: תיקון מס' 52), המתקן את סעיף 98 לחוק.
 4. תיקון 52 מרחיב את העבירות על פי החוק ומחמיר את הענישה הפלילית עם מבצע עבירות מרמה במטרה להתחמק ממס וכל המסייעים בידיהם של אלו.
- כאמור, החמרת הענישה היא עיקרו של תיקון 52 לחוק מיסוי מקרקעין, ועיקריה הם כלהלן:

ב. עיקרי התיקון – סעיף 98 לחוק מיסוי מקרקעין

הוספת עבירת סיוע

1. תיקון 52 הוסיף את סעיף 98(ג) הקובע את עבירת הסיוע ועונשה;

98(ג) "מי שסייע לאחר לערוך הצהרה ידיעה או הודעה לצורך חוק זה, בודעו שאינן נכונות או שהתייצב כמיופה כוח של אחר ומסר הצהרה ידיעה או הודעה כאמור בודעו שאינן נכונות דינו – כמי שמסר את ההצהרה, הידיעה או

ההודעה בניגוד לסעיף קטן (ג)."

2. עד לפני תיקון 52, לא היתה קבועה בחוק עבירה פלילית נפרדת לאדם המסייע לאחר למסור למנהל הצהרה, מידע או מסמך כוזבים.
 3. עבירת הסיוע שהוספה בתיקון 52 מרחיבה, למעשה, את האחריות הפלילית החלה מעתה, לא רק על הנישום אלא גם על יועציו המקצועיים כעורכי דין, רואי חשבון, שמאי מקרקעין וכיוב' וכן על מיופה כוחו של הנישום המסייעים בידי להגיש את דו"חותיו והצהרותיו לשלטונות המס.
 4. עבירת הסיוע מרחיבה את האחריות הפלילית גם על פעולת הייצוג, ומטילה אחריות פלילית על המייצג – עורכי הדין, וכל מומחה אחר מטעמו של הנישום המתדיין עם המנהל בנוגע לשומות הנישום כאשר הוא מוסר מידע לא נכון, בודעו שהמידע כוזב.
 5. יודגש כי, בתי המשפט קבעו כי חומרת יתר יש לייחס לעובדה שהמייצג – כרואה החשבון או עורך - הדין הם שסייעו בידי הנישום למסור מידע ודיווח כוזב, באשר הם ניצלו את תפקידם ומעמדם המיוחד על מנת לסייע בידי לקוחותיהם לעבור עבירת מס.
- (ר' ת"פ 529/99 מדינת ישראל נ' יאיר קלי בחוזר מ"ה 9/01 משפטית / חקירות).
6. תיקון 52 קובע את עונשו של המסייע כאמור, כעונשו של המבצע את העבירה גופה כלומר, כמי שמסר הצהרה, ידיעה או הודעה בודעו שאינה נכונה – לפי סעיף 98(ג).
- העונש הוא מאסר שנתיים או קנס לפי סעיף 61(א)(3) לחוק העונשין או קנס שהוא פי שלושה מסכום המס שלא שולם בגלל אותה עבירה, הכל לפי הסכום הגבוה יותר.

הוספת עבירות מרמה במטרה להתחמק ממס

1. תיקון 52 הוסיף את סעיף 98(ג2) הקובע ארבע עבירות נוספות שעניינן עבירות מרמה הנעשות במטרה להתחמק ממס.
2. העבירות שהוספו לפי סעיף 98(ג2) הינן כדלקמן:

"אדם אשר במטרה להתחמק ממס או לעזור לאחר להתחמק ממס, עבר אחת העבירות המנויות להלן, דינו – מאסר שבע שנים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, ופי שניים מסכום המס שהעלים או שהתכוון להעלים או שעזר להעלים או שני העונשים כאחד:

(1) מסר בהצהרה על פי חוק זה, אמרה או תרשומת כוזבת;

(2) השיב תשובה כוזבת בעל – פה או בכתב, על שאלה שנשאלה, או על דרישת ידיעות שנערכה על פי חוק זה;

(3) הכין או קיים, או הרשה להכין או הרשה לקיים הצהרה כוזבת או חוזה כוזב או רשומות אחרות כוזבות, או שזייף או הרשה לזייף הצהרה או חוזה או רשומות;

(4) השתמש בכל מרמה, ערמה או תחבולה, או הרשה להשתמש בהן.

בגין עבירות אלה המבוצעות **תוך כוונה להתחמק ממס**, הוחמרה הענישה בחוק. בעוד שעד כה הועמדה הענישה המקסימאלית בחוק על שנתיים מאסר או הטלת קנס, הרי שבעבירות אלו הנעשות במטרה להתחמק ממס נקבעה ענישה של מאסר 7 שנים או קנס לפי סעיף 61(א)(4) לחוק העונשין ובנוסף לאלו תשלום של פי שניים מסכום המס שהעלים או התכוון להעלים או שעזר להעלים.

סעיף 98(ג2) בא להחמיר את הענישה הפלילית עם מעלימי המס המבצעים עבירות מרמה כדי להתחמק מהמס זאת כדי להרתיע את עברייני המס על ידי הטלת עונשי מאסר מרתיעים.

יודגש כי, החמרת הענישה בעבירות אלה חלה גם על המסייע וכל העוזר לנישום לפעול בדרכים אלה על מנת להתחמק מהמס. אותו עונש המוטל על מבצע עבירות אלה מוטל גם על המסייע לביצוען וזאת מפאת חומרתן כלפי הציבור, שכן עברייני המס והמסייעים בידיהם פוגעים פגיעה קשה בהכנסות המדינה ממיסים והצטברות חובות משתמטי המס פוגעת בסופו של דבר בכיסם של כלל האזרחים התמימים, ובשירותים הניתנים להם מהשלטון.

הוספת עבירת השמדת מסמכים

1. תיקון 52 הוסיף את סעיף 98(ב1) הקובע עבירה נפרדת בגין השמדת מסמכים או הסרתם, ככל שלמסמכים אלו יש ערך לעניין חישוב השומה.

העונש המוטל על המשמיד או המסתיר מסמכים כאמור הוא מאסר שנה או קנס לפי סעיף 61(א)(2) לחוק העונשין.

סעיף 98(ב1) קובע :

“מי שהשמיד או הסתיר מסמכים שיש להם ערך לעניין חישוב השומה דינו מאסר שנה או קנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין”.

ב ב ר כ ה,

נציבות מס הכנסה ומיסוי מקרקעין